

SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PTNT NINH THUẬN
CHI CỤC TRỒNG TRỌT VÀ BVTV

Số: /TTBVTB-BVTB

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Ninh Thuận, ngày tháng 5 năm 2023

Tăng cường các giải pháp chăm sóc và phòng
trừ sinh vật gây hại cây trồng trong điều kiện
hạn hán trên địa bàn tỉnh Ninh Thuận.

Kính gửi:

- Ủy ban Nhân dân các huyện, thành phố;
- Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật các huyện, thành phố.

Theo dự báo của Đài Khí tượng Thủy văn tỉnh Ninh Thuận, từ tháng 4 đến tháng 9 năm 2023 như sau: Từ cuối tháng 4 đến đầu tháng 5, nắng nóng bắt đầu xuất hiện cục bộ ở vùng núi sau đó xuất hiện diện rộng vào các tháng 5, tháng 6 năm 2023. Các huyện miền núi từ cuối tháng 5 sẽ xảy ra một số ngày nắng nóng gay gắt, nhiệt độ cao nhất ở mức 39,0°C, độ ẩm dưới 40% (*thời tiết trở nên khô nóng*). Từ tháng 7 đến tháng 9 năm 2023, khu vực ven biển các huyện Ninh Hải, Ninh Phước, Thuận Nam, thành phố Phan Rang - Tháp Chàm, nhiệt độ trung bình ở mức 27,7 - 28,7°C, thấp hơn trung bình nhiều năm (TBNN); khu vực miền núi các huyện Ninh Sơn, Bác Ái, nhiệt độ trung bình ở mức 26,9-28,0°C, xấp xỉ TBNN. Tính đến ngày 07/5/2023, dung tích nước của 22 hồ chứa trên địa bàn tỉnh hiện còn khoảng 229,38 triệu m³ nước, tương ứng với 55,4% dung tích thiết kế, cao hơn cùng kỳ năm 2022 là 7,42%.

Căn cứ Kế hoạch số 16/KH-CTKTTL ngày 08/5/2023 của Công ty TNHH MTV Khai thác Công trình thủy lợi Ninh Thuận về Kế hoạch Điều tiết nước phục vụ sản xuất vụ Hè Thu năm 2023.

Căn cứ vào tiến độ sản xuất, kết quả điều tra và công tác chỉ đạo sản xuất trên các loại cây trồng của cán bộ kỹ thuật các trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật (BVTB) huyện, thành phố.

Để chủ động ứng phó với tình hình hạn hán thời gian tới và giảm thiểu thiệt hại đến mức thấp nhất, đồng thời đảm bảo sản xuất cây trồng vụ Hè Thu 2023 trên địa bàn tỉnh đạt hiệu quả, Chi cục Trồng trọt và BVTB đề xuất một số giải pháp chăm sóc và dự báo một số đối tượng sinh vật gây hại (SVGH) có khả năng phát sinh gây hại trong điều kiện hạn hán như sau:

I. Giải pháp thực hiện

1. Giải pháp về kỹ thuật canh tác

1.1. Giải pháp trước mắt:

- Đối với cây Lúa:

+ Theo dõi chặt chẽ tình hình diễn biến thời tiết, nguồn nước để chủ động lấy nước tưới phù hợp với thực tế;

+ Tập trung công tác cày ải, gieo sạ theo lịch thời vụ, hướng dẫn nông dân bón vôi với lượng 300-500 kg/ha; đưa nước vào ruộng và giữ nước liên tục để làm đất thuận lợi, rạ nhanh phân hủy, khử chua, bổ sung dinh dưỡng và hạn chế ngộ độc hữu cơ cho lúa mới gieo sạ;

+ Điều tiết nước cho thích hợp theo từng giai đoạn sinh trưởng phát triển của cây. Cày, xới xáo, trục trạc bằng phẳng, vệ sinh đồng ruộng xung quanh bờ trước khi sạ lúa để hạn chế cỏ dại và nơi lưu trú SVGH;

+ Bón phân theo nguyên tắc “4 đúng”, bón phân N-P-K cân đối, hạn chế bón thừa phân đạm;

+ Theo dõi chặt chẽ diễn biến sinh vật gây hại (SVGH) để chỉ đạo, hướng dẫn phòng trừ kịp thời không để lây lan ra diện rộng.

- Đối với cây Ngô (Bắp):

+ Đảm bảo lượng nước tối thiểu cung cấp cho nhu cầu sinh trưởng và phát triển của cây ngô tại địa phương (*nước trời, nước trong kênh mương, hồ đập, nước ngầm...*); áp dụng biện pháp tưới tiết kiệm nước như: tưới nhỏ giọt, tưới phun,...;

+ Tăng cường chăm sóc và bón phân cân đối (*tránh bón thừa đạm, bón đủ kali, tăng cường bón phân trung lượng: Ca, Mg, Silic*) đúng lúc, đúng kỹ thuật để phát huy hết tiềm năng về năng suất. Thường xuyên theo dõi và phát hiện sớm các đối tượng SVGH nguy hiểm như: Sâu keo mùa thu, sâu đục thân, sâu đục quả, bệnh đốm lá, bệnh gỉ sắt,... để hướng dẫn phòng trừ kịp thời không để lây lan ra diện rộng.

- Đối với các loại cây Rau màu thực phẩm:

+ Tiếp tục chăm sóc cây khỏe, bón thúc đầy đủ theo quy trình canh tác. Cần bón bổ sung thêm phân kali, phân lân để cây khỏe mạnh tăng cường khả năng chống chịu trong thời tiết như hiện nay;

+ Xới xáo, làm cỏ và theo nước đúng theo từng giai đoạn sinh trưởng của cây trồng để tăng hiệu quả cho các lần bón phân. Không nên bón quá nhiều phân đạm hoặc bón quá gần thời điểm sắp thu hoạch sẽ có nguy cơ tồn dư hàm lượng Nitrat trong sản phẩm;

+ Thực hiện các biện pháp phòng trừ SVGH bằng phương pháp Quản lý dịch hại tổng hợp (IPM), thường xuyên kiểm tra đồng ruộng để phát hiện và diệt sớm các ổ trứng sâu, sâu non, tằm bỏ những lá, cành, cây bị bệnh. Phun thuốc BVTV cần đảm bảo tuân thủ thời gian cách ly để tránh tồn dư dư lượng thuốc trong nông sản.

- Đối với sản xuất cây Ăn quả:

+ Tủ gốc, giữ ẩm cho cây trồng bằng rơm rạ, lục bình, cỏ khô,...;

+ Đối với cây mới trồng nên có biện pháp che bóng cho cây;

+ Tăng cường bón phân hữu cơ, lân và kali, hạn chế sử dụng các phân hóa học khác. Có thể phun phân bón lá có chứa Kali, Canxi, Silic, giúp cây trồng tăng đề

kháng, tăng khả năng chịu hạn, chống chịu với nhiễm mặn, cứng cây, không đổ ngã;

+ Áp dụng kỹ thuật tưới tiết kiệm trong vườn cây ăn trái.

* **Lưu ý:** Song song với các biện pháp trên cần tiến hành các biện pháp phòng trừ tổng hợp như: Cắt tỉa tạo cành thông thoáng, nếu cây đang mang hoa, trái cần cắt bỏ bớt để giảm thoát hơi nước và để duy trì sử dụng ít nước trong thời gian hạn hán. Tùy theo từng giai đoạn sinh trưởng, tưới nước, bón phân đầy đủ, cân đối. Thu dọn tàn dư (*cỏ dại, trái thối, cành, lá bị bệnh,...*) trên ruộng để tránh lây lan sang vụ khác, sau mỗi vụ tiến hành bón vôi vào đất để khử trùng.

1.2. Giải pháp lâu dài:

- Chuyển đổi cơ cấu cây trồng phù hợp trên vùng đất lúa kém hiệu quả; đa dạng hóa và phát triển cây trồng có khả năng thích ứng với tình hình hạn hán;
- Điều chỉnh lịch thời vụ sản xuất nông nghiệp cho phù hợp từng vùng sinh thái;
- Sử dụng nước tiết kiệm, tưới tiết kiệm cho lúa và cây trồng cạn, điều chỉnh việc cấp nước phù hợp khi nguồn nước bị thiếu hụt, bảo đảm hiệu quả sản xuất;
- Tập trung công tác tuyên truyền sâu rộng cho người dân chủ động phòng chống hạn, hạn chế thấp nhất thiệt hại xảy ra;
- Nghiên cứu chọn tạo các giống lúa, cây ăn trái có khả năng chịu hạn tốt, cho hiệu quả kinh tế cao, thích ứng với điều kiện biến đổi khí hậu.

2. Giải pháp về phòng trừ SVGH cây trồng

- Do tác động của tình trạng nắng nóng và khô hạn kéo dài, làm ảnh hưởng đến sự sinh trưởng và phát triển của cây trồng, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho các đối tượng SVGH dễ phát sinh và gây hại. Do đó, cần chú ý các đối tượng thường xuyên gây hại cây trồng như: Rầy nâu, bệnh vàng lùn-lùn xoắn lá, bọ trĩ, sâu đục thân, bệnh đạo ôn hại lúa; ruồi đục quả, sâu đục trái hại táo, bệnh phấn trắng hại nho;... và một số đối tượng kiểm dịch thực vật, SVGH mới như: Bệnh khảm lá hại sắn; sâu keo mùa Thu hại ngô;...

- Hướng dẫn các biện pháp phòng trừ tổng hợp các đối tượng SVGH theo công văn số 207/TTBVT- BVTV ngày 27/4/2023 về việc “*Hướng dẫn thực hiện công tác Bảo vệ thực vật vụ Hè Thu 2023*”. (đính kèm công văn)

* **Lưu ý:** Khuyến cáo nông dân áp dụng các biện pháp phòng trừ SVGH theo chương trình Quản lý dịch hại tổng hợp IPM. Khi cần sử dụng thuốc Bảo vệ thực vật phải tuân thủ nguyên tắc 4 đúng (*đúng lúc, đúng thuốc, đúng cách, đúng nồng độ và liều lượng*) và theo hướng dẫn của Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật; các trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện, thành phố.

II. Tổ chức thực hiện

1. Kính đề nghị UBND các huyện, thành phố: Chỉ đạo phòng Kinh tế, phòng Nông nghiệp và PTNT, UBND các xã, phường, thị trấn, hợp tác xã sản xuất nông nghiệp và các ban ngành có liên quan,... thực hiện các nội dung sau:

- Tu sửa, nạo vét hệ thống kênh mương nội đồng; khuyến khích áp dụng

biện pháp tưới luân phiên, tiết kiệm nước,... để chuẩn bị tốt các điều kiện để tưới, tiêu nước chủ động, nhằm đảm bảo sản xuất vụ Hè Thu 2023 đạt hiệu quả cao;

- Phối hợp với Ngành nông nghiệp và các đơn vị liên quan tổ chức khảo sát các vùng chuyển đổi đảm bảo phù hợp với từng loại cây trồng; tiếp tục tuyên truyền, vận động nhân dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng theo đúng thực tế (*ưu tiên những vùng tưới bấp bênh, vùng cuối kênh,...*). Việc thực hiện chuyển đổi cơ cấu cây trồng cần cụ thể (*hộ chuyển đổi, cây trồng chuyển đổi, diện tích, địa điểm,...*) và xuất phát từ nhu cầu thực tế của nông dân, nhằm tăng hiệu quả sản xuất trên cùng đơn vị diện tích;

- Tăng cường hỗ trợ, khuyến cáo, định hướng nông dân tổ chức sản xuất và hình thành chuỗi liên kết với các doanh nghiệp để bao tiêu sản phẩm, ổn định đầu ra; hợp tác xã, tổ hợp tác sẽ đại diện các hộ dân ký hợp đồng liên kết sản xuất và bao tiêu sản phẩm với doanh nghiệp thông qua xác nhận của chính quyền địa phương; chính quyền địa phương là cầu nối, đồng thời là cơ quan theo dõi, giám sát và giải quyết những vướng mắc, phát sinh (*nếu có*) giữa doanh nghiệp, hợp tác xã, nhân dân đảm bảo hài hòa lợi ích giữa các bên theo đúng quy định của pháp luật;

- Tổ chức gieo trồng đồng loạt, đúng lịch thời vụ để thuận lợi trong việc chăm sóc, điều tiết tưới; phân công nhiệm vụ cụ thể cán bộ theo dõi tình hình sản xuất ở các khu vực chuyển đổi, kịp thời báo cáo những vấn đề phát sinh, cần giải quyết để đảm bảo sản xuất đạt hiệu quả.

2. Đối với các Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện, thành phố:

- Tăng cường công tác dự tính, dự báo, theo dõi, giám sát chặt chẽ và hướng dẫn nông dân phòng trừ SVGH trên các loại cây trồng, đặc biệt là: rầy nâu, sâu đục thân hai chấm, bọ trĩ, bệnh đạo ôn gây hại trên cây lúa; bệnh khảm lá sắn; sâu keo mùa thu hại ngô; sâu đục thân bốn vạch đầu nâu hại mía;...

- Tổ chức hướng dẫn về cơ cấu giống, thời vụ, các biện pháp, kỹ thuật gieo trồng, chăm sóc và bảo vệ cây trồng phù hợp với nguồn nước; áp dụng kịp thời biện pháp IPM nhằm hạn chế thiệt hại cho sản xuất,...;

- Tăng cường phối hợp chặt chẽ với phòng Nông nghiệp và PTNT huyện, phòng Kinh tế thành phố, chính quyền địa phương, bám sát địa bàn để chỉ đạo, hướng dẫn nông dân thực hiện nghiêm lịch thời vụ, cơ cấu giống, diện tích chuyển đổi cơ cấu cây trồng;

- Tiếp tục truyền truyền vận động, hướng dẫn nông dân áp dụng các mô hình ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật có hiệu quả vào sản xuất như: Kỹ thuật “1 phải, 5 giảm”, “3 giảm, 3 tăng”, quản lý dịch hại tổng hợp (IPM), mô hình sản xuất rau, quả an toàn theo “VietGAP”, bao lưới chống ruồi vàng hại Táo, ứng dụng công nghệ tưới tiết kiệm, quy trình tự để giống sạch bệnh khảm lá,...;

- Thường xuyên phối hợp với chính quyền địa phương, mạng lưới BVTV cơ sở tổ chức tốt công tác điều tra đồng ruộng; duy trì đốt bẫy đèn, theo dõi, giám sát chặt chẽ SVGH vào đèn nhằm dự tính, dự báo chính xác quy mô và mức độ hại

từng đối tượng. Trên cơ sở đó, thông báo tình hình SVGH và biện pháp phòng trừ trên phương tiện thông tin truyền thanh để cảnh báo kịp thời cho nông dân khi còn phạm vi nhỏ.

Trong quá trình thực hiện có những vấn đề phát sinh, vướng mắc đề nghị các địa phương và bà con nông dân liên hệ trực tiếp với trạm Trồng trọt và BVTV huyện, thành phố trên địa bàn hoặc với Chi cục Trồng trọt và BVTV tỉnh (số điện thoại **02593.888.282**) để được hướng dẫn cụ thể.

Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật tỉnh rất mong được sự quan tâm của chính quyền địa phương phối hợp thực hiện tốt các nội dung trên. Trong quá trình thực hiện nếu có vướng mắc, đề nghị phản ánh kịp thời về Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật để hướng dẫn cụ thể./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Trung tâm BVTV miền Trung (b/c);
- Sở NN và PTNT (b/c);
- Lãnh đạo Chi cục;
- Lưu VT, BVTV.

CHI CỤC TRƯỞNG

Phạm Dũng